

Cu o
piblico este palatul
Arad
Cult

Director: Mihail Russu
Girant resp: Dr. Ion Frunză
Telefon (Arad) No. 3-31

POPORULUI

Organ zilnic de știri și informațiuni.

Redacția și Administrația:
Timișoara, Fabr. Str. Gloriei 4.
Arad, Str. Eminescu 3.

Limbajul în presă.

Urmărind limbajul exprimat în multe din ziarul noastre, nu putem să nu încercăm o dufere, vă zând trivialitatea cu care se exprimă mulți dintre ziaristii noștri. De multe ori, nu știi ce să crezi; ori că ziaristul e om incult, ceea ce e exclus, avându se în vedere calitatea ce o are; ori că e prea liber în felul de a gândi.

Dar oricât de liber ar fi cineva în gândirea sa, nu i mai puțin adevărat, că această gândire, o poți îmbrăca în cea mai frumoasă haină a limbajului.

Ceeace cred mai curând este, că mulți dintre ziaristi, probabil că nu și dau seama de rolul și mai ales de influența covârșitoare ce exercită presa asupra masei populului. Sau, și dacă își dau seama, pierd din vedere faptul, că presa are un mare ecou în conștiința populului și ea nu trebuie să aibă altă menire, decât a înălța sufletele atât din punct de vedere cultural, cât și din punct de vedere moral.

Dacă căutăm să străbatem istotia ziaristicii românești, vedem că ea a fost în toate timpurile farul care a luminat calea populului, spre tot ce e frumos și înălțător.

În presă, au lucrat oameni ca: Eminescu, Coșbuc, Gh. Lazăr, H. Rădulescu, Gh. Barițiu, M. Kogălniceanu, Iorga, cari atât cu fapta cât și cu cuvântul, au căutat din toate puterile lor să țină sus stindardul frumosului, curajului și simțului patriotic care

unite fiind la un loc, au creat unitatea națională înfăptuită în zilele noastre. Toți acești oameni mari ai Românilor, au căutat să infiltreze toate bucuriile în sufletul populului, mai ales prin cuvinte frumoase, prin limba cugătoare românească, și nu numai că au vorbit prin cel mai frumos și ales limbaj, dar au și creat și expresiuni, îmbogățind astfel tezaurul limbii românești.

Minoritățile și serbările Unirei.

Maghiarii se abțin. Germanii participă la festivități.

După cum am amintit ziarul „Keleti Ujság” din Cluj, oficiul partidului maghiar, a publicat un articol în care preciza că Maghiarii iau cunoștință de serbările jubilarie ale Unirii, însă că populația maghiară nu va putea lua parte nici chiar în costumele sale naționale la „bucuria națiunii române”. Adică, nici populul maghiar și nici reprezentanții oficiali ai acestuia nu vor lua parte la serbările dela Alba Iulia.

Cu totul alta e atitudinea Sașilor. „Siebenbürgischer Deutsches Tageblatt”, organul partidului german, a comentat în mod favorabil instrucțiunile date d. min. de interne Vaida Prepecilor cu privire la atitudinea față de minorități

Să ne reamintim numai de discuțiile de gramatică și retorică ale lui Eminescu cu Caragiale, Vlăduță și de alți oameni mari ai timpului, discuții cari nu urmăreau decât perfecționarea limbii strămoșești și îmbogățirea prin noi expresii.

...Ar fi limpu ca presa să caute a deveni în sfârșit o adevărată „Tribună de cultură”, de unde să se urmărească numai și numai cultura și educația poporului, aceasta spre fericirea întregului neam românesc, care va fi cu atât mai mult apreciat și stimat în concertul țărilor civilizate.

nlcare oficială în sensul celei formulate în articolul din „Kronstadter Zeitung”.

Prin aceasta, minoritarii germani nu înțeleg să condiționeze participarea lor la serbările Unirii ci vor numai să înlesnească o participare cât mai sincer entuziastă a masei populației germane din Ardeal.

Ce pregătesc comuniștii pentru 1 Mai?

Dintr'o sursă demnă de încredere „Universul” află că s'a dat de firul unei vaste conspirații pusă la cale din îndemnul Sovietelor, de blocurile muncitorești și țărănești din toată țara.

Se știe, că în ziua de 1 Mai se fac de obicei serbări câmpenești. Sovietele s'au gândit să utilizeze această zi de sărbătoare a muncii, pentru a deslănțui dezordini cât mai grave în România.

În acest scop, s'au dat instrucțiuni tutarilor organizațiilor muncitorești țărănești să desfășoare o intensă propagandă printre muncitori și țărani, ca să ia parte în număr cât mai mare la serbările câmpenești de 1 Mai, solidarizându-se, astfel, muncitorimea și adunându-se în număr mare să poată provoca dezordinile râvnite.

În legătură cu aceasta s'a aflat că în sânul organizațiilor blocului muncitoresc țărănesc se desfășoară o febrilă activitate atât de propagandă, cât și de împărțire a rolului și atribuțiilor fiecărui comunist.

Redeschiderea Parlamentului român.

Joi 17 cor., Parlamentul ței va reuși lucrările. Guvernul are pregătite un mare număr de proiecte de legi. Cele mai multe din acestea privesc ministerul de agricultură și domeni.

Doleanțele foștilor voluntari și legionari români

Foștii voluntari din Rusia și legionari din Italia și Franța ai armatei române, ne trimit un memoriu prin care se plâng că deși au trecut peste 10 ani dela războiu, ei n'au fost împroprietăriți și nimic nu s'a făcut pentru ei spre a le îmbunătăți situația materială.

În Cehoslovacia, în Jugoslavia, camarazii lor au fost împroprietăriți, coloniizați, și recompensați cu însemnate sume de bani. Mii de români în Cehoslovacia foștii legionari sunt preferați în slujbele publice, dispun de întreprinderi comerciale și industriale etc.

Foștii legionari și voluntari români se adresează astăzi guvernului cerându-i să ia în cercetare situația lor și să le vină în ajutor, împroprietărindu-i și colonizându-i.

Românii din America și serbările Unirii.

Citim în ziarul „America”: A doua guvernare s'au perindat la cârma țării fără să-și amintescă și de Români din America. Guvernul D. lui Maniu, în ziua mare care se pregătește să o serbeze țara și a amintit de bietul pribeag al satelor ardeleni.

În locul redacției ziarului din Cleveland au avut loc mai multe consfătuiri la care au luat parte fruntași ai vieții românești din noul continent. Fie care societate culturală, fie care parohie, fie care club sau reuniune românească, au primit invitație de a trimite o delegație la marea serbare. Se vor face mari reduceri la transportul aranjat cu o companie de navigație.

Semnaland această emoționantă călătorie a fraților de peste ocean, nu ne putem opri de a pomeni nevoia ca și organizațiile românești din America să fie ajutate cu cărți și biblioteci românești în amintirea serbărilor.

Incidentele sângeroase dela Timișoara Incidentele erau pregătite - Sunt și soldați răniți - Un trimis al Budapestei arestat.

Penru a se vedea că comuniștii pregătiseră până în cele mai mici amănunte represiunea pe care o doreau și înormânțarea cadavrului adus în condiții atât de curioase dela Câmpina, este bine să se releveze faptul că atunci când autoritățile au venit la fața locului, s'au tras focuri nu numai din casă. Diviziile postate în curțile și grădinile învecinate au descărcat numeroase focuri de revolver asupra armatei și magistraților. Din această cauză s'a produs la primul moment debandada, deoarece focurile veneau și din față — din sală — și din spate.

Sunt și printre soldați ațuși cu acest prilej la căminul comunist, câțiva răniți.

Aflăm, că comisarul Gh. Crăciun se află pe moarte.

Printre comuniștii arestați cu prilejul incidentelor relatate mai sus, se află și secretarul sindicatelor muncitorești din Budapesta, anume Töök, care luase cuvântul la congres.

Participanții bucureșteni la congres, printre cari se află și Gh. Patrașcanu, sunt deasemeni a restauți.

Serbările Unirii nu se amână Ele vor avea loc la 10 Mai.

Un ziar bucureștean a anunțat ieri că „în cercurile apropiate primului ministru se afirmă că serbările Unirii vor fi amânate pentru la toamnă”.

Cercetând la președinția consiliului de miniștri dacă știrea corespunde adevărului corespondentul nostru a fost autorizat să ne comunice ca să dăm ceamai formală desmințire.

„Serbările Unirii vor avea loc, așa cum s'a proiectat, în ziua de 10 Mai a. c.”, ni a precizat d. Lugojanu, subsecretar de Stat la președinția consiliului.

De altfel măsurile pentru pregătirea serbărilor au fost luate și nimic nu poate împiedica ținerea lor la data fixată de acord cu Înaltă Regentă.

Răscoale antisovietice în Ucraina.

Chișinău. — Autoritățile noastre au fost informate pe căi particulare, că în diferite centre din Ucraina s'au format numeroase detașamente de țărani rebeli cari sunt conduși de partizanii lui Trotzki.

Țăranii rebeli au atacat administrațiile publice și s'au produs ciocniri sângeroase cu armata roșie. Rebelii au ocupat câteva stații de cale

ferată, în cât pe unele linii circulația trenurilor a fost întreruptă. De partea rebelilor, s'a alăturat și populația înfometată, așa că răzmerița ia proporții tot mai mari. Din această cauză, întrunirea conferinței centrale româno ruse, ce urma să se țină la Chișinău peste câteva zile, a fost amânată pentru mai târziu.

Telegrame

Noul grupări politice românești.

București. — De curând s'au pus bazele unei organizațiuni politice denumită „Acțiunea românească”, care și propune să întreprindă „o acțiune de însănătoșire și de îndreptare a vieții publice”. Organizația are în fruntea ei pe d-nii Al. Băicoianu, E. Catargi, N. Constantinescu, Al. Lohovary, și C. R. Sturza.

În ziua de 24 Martie c., numeroși ofițeri de rezervă și foști luptători întruniți pe fostul câmp de luptă dela Mățăsești, au hotărât să pună bazele „Fasciei naționale române”. Fascia își are cartierul la Odobesti, iar comitetul executiv îl compun d-nii Col. A. Stoia, lt. col. Șt. Costescu, căp. c.-dor N. Manolescu și lt. col. I. Bezu.

Schimbare în diplomația română

București. — În cercurile guvernamentale se dă ca sigură retragerea d. lui Petrescu Commen, ministrul fără noiștre la Berlin. Pentru postul de ministru plenipotențiar în capitala Germaniei sunt — pe primul plan al preferințelor conducătorilor guvernului — d-nii deputați Crișan și Tilea, ambii ardeleni.

Regele Mihai așteptat în Jugoslavia.

Ljubiana — Regina Mariaora a Jugoslaviei este așteptată să sosească în curând la reședința de vară din Bled, acompaniată de Principele moștenitor Dușan. Tot la Bled este așteptat să sosească și Regele Mihai al României pentru a-și petrece o parte din vacanța de vară.

Cetiți și răspândiți „Voința Poporului”

Cinematografele din Timișoara.

Cinema Cetate

11 Aprilie

GAUCHO

cu Douglas Fairbanks.

Cinema Fabrică

11 Aprilie

Marta în Revoluție

cu Goeta Ekman, Kerita Bell și Walter Hill.

Cinema Meșala

11 Aprilie

Taina Carnavalului

Ellen Richter Geo și Alexander și Regina Koster.

ȘTIRI DE TOT FEEUL.

Dela coresp. noștri

Din Lugoj

Șupus ungur bat- ocorește lucrătorii români

Primesc o scrisoare dela un muncitor dela fabrica de cherestea soc. „Munotus Borlova Arme-ig” din Balta-Sărată, în care se lănge că 400 muncitori români sari lucrează la această fabrică sunt tratați în modul cel mai ne-mentos posibil, de către maestrul landor Erlich, șupus ungur și alerat în țară cu „bilet de liberă întrecere”.

Q anchetă severă se impune, lăcă se vrea evitarea unei rebe- luni a muncitorilor români.

Uragan în Adriatică și Mediterană

Se vestește din Triest: Un pu-ternic uragan băntue pe Marea Adriatică și pe coasta Dalmației. Nici un vapor n'a putut părăsi porturile Adriaticei. Viscolul pu-ternic din Dalmația a distrus li- niile telefonice și telegrafice. Pe linia Zagreb—Spalato, un tren de persoane a stat mai multe ceasuri înzăpezit.

D. Dr. Dim. Cosma rămâne la Arad

Contra celor apărute într'un ziar minoritar din localitate sun-tem informați, că d. Dr. Dim. Cosma subinspector gen. sanitar, nu se va muta la Timișoara, ci va rămâne și pe mai departe la postul ce-l deține în Arad.

În atențiunea Timișorenilor!

Caut un companist cu un mic capital la o invenție indis- pensabilă, eventual îmi vând invenția.
A se adresa Nusbaum, Bv. Berthelot No. 10.

Valoarea banilor în Arad

Dolarul	167 lei 25 b.
Lira sterlină	818 " 50 "
Francul francez	6 " 60 "
Lira italiană	8 " 85 "
Cor. cehoslovacă	4 " 90 "
Schillingul austr.	23 " 25 "
Dinarul	2 " 93 "
Marca germ.	39 " 80 "
Pengő-ul ung.	29 " 50 "

Din Oradea

Victima dela Halmi a murit

După cum v'am anunțat, Josef Selmeczi, fochist la Uzinele elec- trice din Halmi, în timpul când își curăța arma din imprudentă a împușcat în stomac pe studen- tul Ștefan Engel. Victima a fost transportată la spitalul din Sătu- mare. Cu toate îngrijirile medi- cale ce i s'au dat ieri studentul Engel a murit.

S-a sinucis o dșoară

Ieri dimineață, dșoara Maria Benyovszky, de 39 ani, fca fos- tului prim-pretor Al. Benyovszky, s'a sinucis prin strangulare. Ea suferea de o veche boală de nervi și se plânga cunoștințelor ei, că nu mai poate suporta chinurile bolii și că se va sinucide.

Mama victimei s'a îmbolnăvit din cauza pierderii fiicei sale

Alegere clericală

Părintele Ioan Evițian a fost ales deputat epahial clerical al tractului protopopesco ortodox cen- tral Oradea, în locul protopopu- lui Andrei Horvath, decedat.

Mărirea stațiunii de radio

Sunt informat, că d. Giurges, directorul respectiv a t. f. f., a înaintat guvernului un proiect nou pentru construirea la Oradea, a unei stațiuni de transmisiune prin radio și a unui studio.

Moartea tragică a ziaristului Réthy

Ieri dimineață, între orele 5-6 colegul minoritar Iosif Réthy, redactorul ziarului „Aradi Köz- löny”, de 41 ani, a murit în urma unei aploexii.

Defunctul a fost unul dintre cei mai apreciați ziarisți minori- tari. Înormântarea se va face Joi 11 l. c., în cimitirul rom. cat. din Arad.

Atât nemângăiatei mame, cât și Sindicatului ziaristilor minori- tari le transmitem condoleanțele noastre.

Lucrurile neces. de primăvară le puteți procura mai efica în casa de modă **Strasser** vis a vis cu Biserica evanghelică

Din Timișoara

Dela redacția noastră

Căminul muncitorilor e închis

După incidentele sângeroase de Duminecă, auto- ritățile au închis Căminul muncitorilor sigilând toate intrările. În oraș pairulele au fost retrase, în schimb Căminul rămâne și pe mai departe sub pază. Comer- cianții cari își au prăvăliile în clădirea Căminului, s'au prezentat la d. primar Domășneanu, cerând să permită deschiderea prăvăliilor. D primar le a refuzat cererea pe motiv, că cercetările fiind în curs dsa în nici un fel nu poate interveni.

Totodată, Prefectura poliției a reglementat ora de închidere a localurilor în modul următor: cârciumele și bodegile închid noaptea la ora 10, restaurantele la 11, iar cafenelele închid la ora 2 după miezul nopți.

Ziarul Virradat confiscat

Atât înainte cât și după incidentele sângeroase de Duminecă, ziarul „Virradat” care apare la Arad, a publicat articole incediare agitând mulțimea comu- niștilor la nesupunere și împotrivire față de organele statului. Ieri după masă, autoritățile au confiscat toate numerile de pe piață ale acestui ziar.

O stradă C. R. Muntean

Primăria a hotărât să dea unei străzi din Cetate numirea de Casian R. Muntean, fost deputat și talen- tat scriitor bănățean, mort la 12 Ian. 1922, de tuber- culoză, în spitalul din Lugoj. Primăria a făcut un gest de frumoasă pietate botezând o stradă a orașu- lui după numele acestui scriitor bănățean, prea de vreme uitat.

Adunarea generală a „Astrel”

Desp. din Timișoara al „Astrel” s'a ținut aduna- rea gen. din acest an în com. Utiin, prezidând păr. prot. Tiuca președ. despărțământului. Adunarea s'a terminat cu o frumoasă șezătoare culturală Corul ță- rănesc din Utiin și elevii școlii au întregit pattea artistică a șezătoarei.

Groznic asasinat în Ungaria

La o mică distanță dela orașelul Gula (Ungaria), trecătorii au dat peste cadavrul unui bărbat ca de 45 ani grozav de mu- lat. Autoritățile au stabi- lit, că victima acestu- groznic asasinat este sa- Jeanul Ștefan Vámos din Gula. Se lămurște, că el fiind mare negustor de cai a avut esupa lui o îm- portanță sumă de bani și, că Vámos a fost jefuit, apoi asasinat.

Reclama e sufletul comerțului!

Azi și în fiecare seară în Cafeneaua Cornol vânătorului concertează și cântă orchestra modernă de salon **Mayer's** Prețuri scăzute Roagă binevoitorul Filip Salpéter proprie

În vederea dispoziției Mareșalului Stat Major, ca toți ofițerii de rezervă să-și completeze echipamentul necesar de îmbrăcăminte la eroitoria militară.

N. ARITON din ARAD
STRADA BUCUR No. 14.

confectionează cu mare reducere de prețuri și avantajii de plată orice uniformă militară

Sezonul de Primăvara

După comandă, ghete și sandale pentru bărbați și femei în diferite culori drap și sare și culoarea tutunului se capătă la

MIHAI CZERNOCZKY

Str. Eminescu 26 cu preț redus 380 lei pregătite din materie bună.

Pavel Rusu

Strungar de lemn
Str. Rațiu No. 40.

Piane

cu plățire în rate
de la 25000 până la 80000 lei

la Melis

Arad, Piața Avram Iancu No 21.

Antoniou Oprean

pictor de camere și vopsitor
Str. Russu Șirianu No. 1

RADIO!

Este în interesul Dvoastră să înainte de ce vă cumpărați un aparat de radio să ascultați aparatele de antenă și baterii

„SCHAUB“

premiatele Târgului mostre dela Lipsca

Agentura generală Weisz și Co
Arad, Str. Eminescu No. 14.
Predăm reprezentanță

Nu vă măriți fotografia la fotograf!

fiindcă eu vă pictez în mod natural și pe acelaș preț în ulei
Sunt pictor diplomat în străinătate.
Funcționarilor cu plățire în rate
Roagă sprijinul on. public

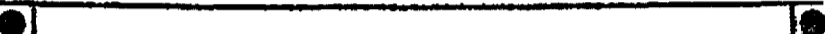
Gligorin, pictor

Timișoara-Jozefin Str. Bonnaz 19 usa 3
Cetitorilor D. Poporului 5%, reduce e. Cost agent

Haine de primăvară, le vopsește și curăță în mod chimic mai estin și mai grabnic la

Knapp Alexandra

Str. Bratianu No. 11. și Str. Episcopul Radu 14.

„Expres“ automobil garage Arad, Tribunal Debra 12-14

Reparațiuni de automobile, tractoare, motociclete și fereștrău cu motor, feruminare autogenă, reparare specială de radiatoare.

Auto-Garaje

și atelier de reparație

Strada Gr. Alexandrescu No. 32.

Primim pe lângă garanță completă orice fel de reparații la

Automobile și Tractoare

cum și construirea a diferitelor piese, resorturi speciale, cilindre și reparația osiilor, sudare și lacuire, în atelierul nostru aranjat modern. Tel: 2.70. spălatul automobilelor stațiune de benzină și de ulei. Garaj.

Rapid auto-garaj, Barti & Tokody

Important pentru cine caută serviciu

Căutăm persoane inteligente și harnice — bărbați și femei — pentru muncă ușoară de achiziție, cu sala mare fix și cu provizie

A se adresa la **Administrația ziarului „Voința Poporului“**

HOSZPODAR

haine de vară și de primăvară foarte frumoș le vopsește
Strada V. Stroiescu 13

Ciorapi dela 20 până la 130 lei! D'n matasă dela 65 lei Ciorapi scurți pt. bărbați și copii dela 16 lei. Culoși de matase dela 95 lei. Combineuri dela 195 lei. Mănuși dela 40 lei. Mănuși de piele de cerb cl. 240 lei

Bogyó A

Arad, Str. Eminescu 13

Noutăți de stofe de primăvară, prețuri estine ser viciu solid. **Szénássi** Str. Crișan No. 1.

Casă particulă

în str. Școalei Nr 53 Seg camera, bucătărie, cameră de baie și grădină de 400 m de închiriat eventual se vinde.

Informații se primesc la Școala, Tip. și Librăria Debra sau la locuință str. Căpitan 12 s.

Publicaști

Societatea „Cultura” Arad, cu sediul la Cornu de Piată (edificiul Prefecturii, intrarea din strada conștiu Babeș) publică noul regulament de licitații:

1. Pentru îngrădirea și mentinerea din Cetatea Arad stâlpi de beton și lanț fier, apoi înălțarea monumentului pe un postament de beton.

2. Edificarea unui monument din piatră și marmură în orașul Hălmagiu.

Ofertele se vor face pentru fiecare obiect.

Ofertele vor fi prezentate la sediul societății în plin se până în ziua de 24. 1929 oare 8.

Se pot înainta în limită mâinească, maghiară se mană. Ofertanții depun garanție de 5 proc. din valoarea lucrării. Modelele aprobate și orice lămuriri în legătură cu aceste lucrări se vor da în biroul societății zilnic, între orele 9 la sediul mai sus. Execuțiunile lucrărilor începe cel mai târziu la 6 Maiu 1929.

Comitetul de licitații

Noutăți de primăvară

în mantale pt. doamne precum și haine pt. doamne prețuri foarte ieftine se

Philipp Stlomanel

Timișoara, Jozefin, Str. Nr 23. Timișoara, Fabrica Andrassy No 24.

Birou de ziar librăria „Patru” LUGOJ

Asortiment mare de cărți rare românești și reviste birou, depozitul tuturor ziarelor și revistelor din străinătate.